

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/877/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115207171
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3115207171.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudcov JUDr. Márie Vrtochovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa Home Credit Slovakia, a.s. so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, právne zastúpený Advokátska kancelária Advokátska kancelária Goliašová Gabriela, s.r.o. so sídlom v Trenčíne, Piaristická 707/25, IČO: 47 234 679, proti odporcovi N. F., bytom Q., U. XXX, o zaplatenie sumy 902,23 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 06.júla 2015, č.k. 21C/158/2015-53, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 902,23 eur s príslušenstvom a zároveň rozhodol tak, že odporcovi náhradu trov konania nepriznal. Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 52 ods. 1, 4 OZ, § 497 Obchodného zákonníka, ďalej § 1 ods. 1, § 2, §2b § 4 ods. 1 zák.č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ďalej ust. § 40 ods. 1, § 46 ods. 2, § 451 ods. 1, 2 OZ ako aj ust. § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a § 103 OZ ako aj § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V prejednávanej veci dospel súd k záveru, že návrh je v celom rozsahu premičaný. Vzhľadom k tomu, že zmluva o revolvingovom úvere nebola uzavretá platne, resp. nepreukázal, že sa tak stalo, nemožno hovoriť o tom, že existuje dohoda o splátkach. Súd mal z vykonaného dokazovania za preukázané, že účastníci dňa 12.02.2009 uzatvorili úverovú zmluvu na nákup tovaru v sume 780,- eur. išlo o formulárovú zmluvu s predtlačným textom, kde sa v časti označenej ako bod 73. okrem iného najmenším možným písomnom uvádza, že spoločnosť a klient podpismi na zmluve uzatvárajú záväzkovú vzťah z právneho dôvodu podľa hlavy 12 úverových podmienok, dohodu o zrážkach zo mzdy, zmluvu o poskytnutí revolvingu, zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru. V priložených úverových podmienkach v hlave 8 § 1 a § 4 je uvedené, že zmluvné strany sa popri úverovej zmluve dohodli aj na uzavretí zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. Spoločnosť a klient si dohodli úverový rámec 491,97 eur. Klient sa uzatvorením zmluvy zaväzuje poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úroky a zmluvné strany sa dohodli na zvýšení úverového rámcu a to z počiatočnej výšky 15.000,- Sk na čiastku stanovenú klientom v telefonickom hovore. Z prehľadu platieb bolo zistené, že odporca vybral z bankomatu 4x po 330,- eur a následne realizoval dve platby a celkovo vyčerpal 1.325,49 eur, pričom v splátkach zaplatil 423,26 eur. Posledná splátka bola zaplatená 15.08.2012 v sume 103,83 eur. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že základnou črtou typizovanej spotrebiteľskej zmluvy je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy a jej zmeny a posudzovaný právny vzťah túto charakteristiku spĺňa. Je nepochybné, že navrhovateľ pri uzavieraní zmluvy vystupoval v rámci výkonu podnikateľskej činnosti a odporca v čase uzavretia zmluvy nekonal v súvislosti s výkonom podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 OZ, nakoľko ide

o štandardnú formulárovú zmluvu uzavretú medzi účastníkmi. Predmetná zmluva je zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere. Z dôkazov predložených navrhovateľom však nemožno dovodiť, že by zmluva o revolvingovom úvere mala predpísanú písomnú formu, ktorá je pre platnosť nevyhnutnou podmienkou. Súd poukázal na rozhodnutie NS SR sp.zn. 2Cdo 245/2010, v zmysle ktorého ani zo samotného technického spojenia zmluvy a všeobecných podmienok nemožno vyvodiť, že obsahuje nepochybný prejav vôle u účastníkov zmluvy. V skutočnosti zostáva, že odporca možnosť čerpať finančné prostriedky prostredníctvom platobnej karty využil a v čerpanom rozsahu ich nevrátil a preto na jeho strane došlo k bezdôvodnému obohateniu. V danom prípade je nárok premlčaný, pretože zmluva o úvere nebola uzavretá platne, resp. nepreukázal, že sa tak stalo a nemožno hovoriť o existencii dohody o splátkach a ich splatnosti a preto odporca mal povinnosť vrátiť rozdiel medzi čerpanými a vrátenými finančnými prostriedkami, teda sumu 902,23 eur titulom bezdôvodného obohatenia. Premlčacia doba začala plynúť 15.12.2001, teda v deň nasledujúci po poslednej platbe kartou, hoci z jednotlivých čerpaní začala plynúť už skôr a žaloba bola podaná na súd dňa 07.04.2015, teda viac ako po dvoch rokoch. Námieta premlčania vznesená nebola, avšak súd je povinný k premlčaniu prihliadať z úradnej povinnosti vzhľadom na novelu zák.č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, kedy s účinnosťou od 01.05.2004 bol v zmysle § 5b orgán rozhodujúci o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania s tým, že je povinnosťou súdu ex offo skúmať, či v súvislosti spotrebiteľskými zmluvami nedošlo k premlčaniu. Vzhľadom k tomu, že novela o ochrane spotrebiteľa nemá prechodné ustanovenia, má súd povinnosť prihliadnuť k premlčaniu ex offo. Preto súd návrh z dôvodu premlčania daného nároku ako nedôvodný zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., kedy úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože tento si žiadne trovy neuplatnil.

Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie, prípadne zmenil a návrhu v celom rozsahu vyhovel. Namietal, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a doteraz zistený skutkový stav neobstojí. Uviedol, že zmluva o úvere zo dňa 12.02.2009 bola uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom, na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcovi revolvingový úver. Táto zmluva nadobudla platnosť dňom podpisu zmluvy a účinnosť po aktivácii karty zo strany odporcu. Pri tomto type úveru je obnoviteľná finančná rezerva. S každou uhradenou mesačnou splátkou odporca sporí čiastku, ktorú si v prípade potreby môže opäť požičať. Vo vzťahu k § 37 ods. 1 OZ požiadavka platnosti právneho úkonu existencia vôle bola v tomto prípade naplnená. Občiansky zákonník spája neplatnosť právneho úkonu na prvom mieste s právnym úkonom, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, ak právny úkon odporuje zákonným ustanoveniam, ktoré nemajú kogentnú povahu, nemá to za následok neplatnosť právneho úkonu. Ďalším dôvodom neplatnosti je prípad, keď právny úkon svojim obsahom alebo účelom obchádza zákon, pričom z hľadiska neplatnosti právneho úkonu z dôvodu obchádzania zákona nemá právny význam, či účastníci zmluvy o tomto dôvode neplatnosti vedeli alebo nie. Samotným dôvodom neplatnosti úkonu je jeho rozpor s dobrými mravmi s tým, že musí ísť o určitý kvalifikovaný rozpor s dobrými mravmi. Podľa názoru súdnej praxe v rozpore s dobrými mravmi je taký úkon, ktorý nezodpovedá právnym zásadám, resp. spoločenským normám, ktoré sú vo všeobecnosti akceptované spoločnosťou. Rozpor právneho úkonu s dobrými mravmi musí byť zistený súdom, ktorý vychádza z objektívnych kritérií s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu vrátane doby, kedy ku tomu došlo a na postavenie účastníkov. Pre takúto neplatnosť právneho úkonu takýto rozpor nastáva bez ohľadu nato, kto tento rozpor spôsobil. Preto navrhovateľ nemôže súhlasiť s odôvodnením súdu v tom smere, že bez ohľadu nato, že sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu odporca podpisoval príslušnú úverovú zmluvu a uzatváral úverový vzťah s navrhovateľom v rozhodnom období ako osoba plne spôsobilá na právne úkony, zmluvu podpisoval dobrovoľne, nikto ju k tomuto nenútil, t.z. že si plne uvedomoval záväzky voči navrhovateľovi v zmysle tejto úverovej zmluvy. V prejednávanej veci nemožno hovoriť ani o tom, že by sa jednalo o právny úkon, ktorý by nebol urobený slobodne, vážne, nezrozumiteľne, prípadne neurčito. Z tohto potom vyplýva, že množstvo právnej terminológie alebo aj písmom v dotknutej úverovej zmluve, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou, nemôže mať za následok neplatnosť právneho úkonu s poukazom na § 37 ods. 1 OZ. Ďalej uviedol, že nesúhlasí s posúdením predmetnej veci v tom smere, že nárok by mal byť premlčaný dňom 15.12.2001 prvým dňom po poslednom čerpaní revolvingového úveru. Súd neprihliadal na skutočnosť, že odporca riadne platil 4 splátky, poslednú dňa 15.08.2012, pričom nesúhlasí navrhovateľ so stanovením začiatku

plynutia premlčacej doby. Poukázal na ustanovenia zmluvy, ktorú účastníci uzavreli s tým, že odo dňa zosplatnenia neplynie 2-ročná subjektívna premlčacia doba, ale plynie 3-ročná objektívna lehota odo dňa zročnosti celého dlhu, t.z. že v prejednávanej veci odo dňa 12.01.2013, pričom uplatňovaný nárok by mal byť premlčaný až 12.01.2016. Návrh na súde bol podaný 07.04.2015, teda v zákonnej lehote.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p., pričom v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

V predmetnej veci je nepochybné a v konečnom dôsledku aj medzi účastníkmi nesporné, že títo uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá má charakter tzv. formulárovej zmluvy a teda jednalo sa o navrhovateľom pripravený predtlačný formulár zmluvy, do ktorého sa vpísali konkrétne podmienky zmluvy o úvere, pričom text zmluvy o revolvingovom úvere bol súčasťou textu uvedenej zmluvy o úvere, bol predtlačný a odporca ako spotrebiteľ jeho text nemohol nejako ovplyvniť, ani ho vylúčiť z dojednaní zmluvy o úvere. Takýto postup navrhovateľa, ktorý umiestnil uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere do vopred predpísaného textu inej zmluvy, ktoré odporca nemohol ovplyvniť, resp. odmietnuť, musí súd kvalifikovať ako nekalú prax, pretože klient ako spotrebiteľ nemá inú možnosť ako prijať zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru aj so zmluvou o revolvingovom úvere, ktorú ani nechcel uzatvoriť. Takáto zmluva musí byť nutne posúdená ako absolútne neplatný právny úkon pre rozpor s dobrým mravom podľa § 39 OZ.

Okrem toho súd poukazuje na zrejmy nedostatok slobodnej, určitej a vážnej vôle odporcu v zmysle § 37 OZ spätý so skutočnosťou, že odporca vôbec nemal reálnu možnosť odmietnuť poskytnutie revolvingového úveru. Len zo samotného podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá obsahuje dodávateľom vopred pripravené a spotrebiteľom neovplyvniteľné dojednanie uzatvorením inej zmluvy revolvingového úveru, nemožno podľa súdu vyvodiť záver, že slobodnou, vážnou a určitou vôľou odporcu bolo popri zmluve o úvere uzatvoriť aj zmluvu o revolvingovom úvere. V takomto prípade sa potom dalo dokonca usudzovať aj na nedostatok vôle konajúcej osoby spotrebiteľa ako takej. Takémuto záveru by svedčila aj skutočnosť, že text zmluvy o revolvingovom úvere je v závere z vlastnej úverovej zmluvy drobným písmom a nie nejako zvýraznený, či vydelený z ďalšieho drobného textu a nie je odporcom ako spotrebiteľom osobitne podpísaný. Pri takomto texte je preto otázne, či odporca ako spotrebiteľ vôbec vedel o tom, že pri úvere uzatvára zmluvu o revolvingovom úvere.

Preto bol v konečnom dôsledku správny postup súdu prvého stupňa, ktorý uzatvoril, že v prejednávanej veci nebola uzatvorená platná zmluva o revolvingovom úvere a z tohto dôvodu posúdil potom nároky navrhovateľa podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení v zmysle § 451 OZ, kedy je povinnosťou odporcu vrátiť plnenie ako neoprávnený majetkový prospech získaný z neplatného právneho úkonu podľa § 457 OZ v náväznosti na tú skutočnosť, že zmluva bola neplatná. Keďže však v konaní bolo preukázané a rovnako medzi účastníkmi nesporné, že odporca celkovo čerpal z úverovej karty sumu 1.325,49 eur, pričom zaplatil v splátkach v rôznych sumách sumu 423,26 eur, pričom s prihliadnutím na tú skutočnosť, že v predmetnom danom právnom vzťahu s poukazom na vyššie uvedené sa premlčanie neposudzuje podľa ustanovení v zmluve z dôvodov vyššie uvedených, ale podľa ustanovení § 451 OZ o bezdôvodnom obohatení v náväznosti na § 5b zák.č. 250/2007 Z.z. premlčacia doba vo vzťahu k dlžnej istine 902,23 eur začala plynúť 15.12.2011 po poslednej platbe kartou a vzhľadom na skutočnosť, že návrh na súd bol podaný 07.04.2015, teda viac ako po dvoch rokoch, nárok je v náväznosti na § 107 ods. 1 OZ premlčaný.

Preto v konečnom dôsledku krajský súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému odporcovi v odvolacom konaní ich náhrada priznaná nebola, nakoľko tento si žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnil a z obsahu spisu mu trovy odvolacieho konania nevyplývajú.

Poučenie:

Poučenie : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.